

▼ حرف روز

مهاری تورم و الزامات آن

سال ۱۴۰۲ با عنوان مهاری تورم و رشد تولید نامگذاری گردید. تورم باعث تعمیق شکاف اجتماعی و فاصله فقیر و غنی، کاهش ارزش پول ملی، فرار سرمایه و دهها مشکلات ریز و درشت دیگر می‌شود. نکته مهم اینکه تورم از یک طرف محصول بسیاری از مشکلات ساختاری و عملکردی در حوزه اقتصاد است و از طرف دیگر ریشه بسیاری از مشکلاتی که بخشی از آنها در بالا ذکر شد.

برای مهاری تورم باید اقتصاد ایران به درستی شناخته شود. یکی از عوامل افزایش تورم افزایش نقدینگی است که قطعاً باید این موضوع کنترل شود. بخش قابل توجهی از این افزایش نقدینگی در بانکها صورت می‌گیرد که بانک مرکزی و دولت از ابزارهای کنترلی مناسبی در این زمینه برخوردارند؛ البته اگر افزایش نقدینگی با تولید و رشد اقتصادی همراه باشد نه تنها باعث تورم نمی‌شود بلکه رفاه عمومی را نیز افزایش می‌دهد. در اقتصاد ایران تورم انتظاری تحت تأثیر تهاجمات رسانه‌ای و شایعات بسیار بالاست؛ با اینکه قیمت دلار فقط حدود ۴۵ دقیقه در بازار غیررسمی به قیمت ۶۰ هزار تومان رسید ولی بسیاری از کالاها توسط فروشندها (آخرین حلقه توزیع) و یا بنک داران با نرخ دلار ۶۰ هزار تومانی قیمت‌گذاری شدند. ضعف دولت در کنترل هوشمند و سامانه‌ای قیمت‌ها باعث شده است که سهم تورم انتظاری در جامعه ایران بسیار بالا باشد؛ لذا افزایش نظارت هوشمند بر بازار یکی دیگر از الزامات مهاری تورم است. کنترل قاچاق نیز باعث می‌شود تفاوت قیمت کالاها در داخل و خارج تأثیر کمتری بر تورم بگذارد؛ البته لازم است به این نکته اشاره شود که این موضوع دو طرفه است و کنترل تورم نیز باعث کاهش قاچاق کالا و ارز می‌شود. یکی دیگر از ضروریات مهاری تورم، کنترل قیمت پیشران‌های تورم است؛ به عنوان مثال قیمت زمین و مسکن و یا خودرو را می‌توان از پیشران‌های تورم در ایران دانست. برای کنترل قیمت این کالاها باید آنها را به یک کالای مصرفی تبدیل کرد. مجلس شورای اسلامی با سرعت بخشیدن به بررسی و تصویب قانون مالیات بر عایدی سرمایه نقش بسیار مهمی در این راستا ایفا می‌کند. اما مهم‌ترین الزام و اقدام برای کنترل پایدار تورم در ایران رشد تولید است. افزایش تولید نقدینگی مازاد در جامعه را جذب، درآمد را توزیع، رفاه را افزایش، قیمت ارز را کاهش و مشکلات معیشتی را برطرف می‌کند. البته همانطور که رشد تولید تولید، باعث کنترل تورم می‌شود، افزایش تورم نیز باعث می‌شود سود دلالی از تولید بیشتر شود و تولید ضربه ببیند. بنابراین باید مهاری تورم و رشد تولید را در یک مجموعه واحد دنبال نمود. علی کارگر

▼ گزارش روز

فرصتی برای ترمیم اعتماد

در پی استعفای یوسف نوری از وزارت آموزش و پرورش، سیدابراهیم رئیسی روز دوشنبه با پذیرش این استعفا، رضامرد صحرایی رئیس دانشگاه فرهنگیان را با حفظ سمت به عنوان سرپرست وزارت آموزش و پرورش انتخاب کرد.

گزاره خبری: ۱- انتشار خبر ناراضیاتی فرهنگیان در ۲۹ اسفند ۱۴۰۱، بازتاب‌های زیادی در سطح کشور داشت. رئیس‌جمهور به این مسئله واکنش نشان می‌دهد و اظهار می‌کند: «نمی‌توان از این قضیه به سادگی گذشت، باید کاملاً روشن شود که سوء مدیریت در چه بخشی اتفاق افتاد». ۲- روزنامه اعتماد در ۱۴۰۲/۱/۱۵ نوشت: «ترکش‌های این سوءمدیریت‌ها اما باعث شد قشر شریف فرهنگیان نه رنگ اجرای قانون رتبه‌بندی معلمان را در سال ۱۴۰۱ ببینند و مهم‌تر از آن، نه حتی حقوق اسفند ماه خود را در ایام نوروز دریافت کنند. همین دوگانه (واریز نشدن حقوق اسفند ماه معلمان و عدم اجرای قانون رتبه‌بندی) از سوی مقامات دولتی به عنوان مهم‌ترین دلایل اعمال تغییرات کلان در این وزارتخانه قلمداد شده است». ۳- محمد مخبر معاون اول رئیس‌جمهور در نامه‌ای به آیت‌الله سیدابراهیم رئیسی نوشت: پس از برگزاری جلسات متعدد با دستگاه‌های اجرایی و نظارتی و بررسی اسناد و مدارک و توضیحات دست‌اندرکاران مشخص شد کوتاهی و نحوه اقدام وزارت آموزش و پرورش علت اصلی بروز مشکل بوده است.

گزاره‌های تحلیلی: ۱- کنار رفتن وزیر آموزش و پرورش به نوعی می‌تواند خبری مثبت برای جامعه باشد. زیرا بررسی سیر اتفاقات (واریز نشدن حقوق معلمان، دستور رئیس‌جمهور به شناسایی دقیق عامل سوءمدیریت، اقدام به موقع معاون اول و سپس برکناری وزیر) از جمله اقداماتی است که در بخش اعظمی از جامعه فرهنگیان ایجاد ناراضیاتی نمود. برخورد جدی با سوءمدیریت، تخلف و ناکارآمدی پیام خوبی به جامعه مخابره می‌کند. ۲- این اقدام دولت نشان داد که رئیس‌جمهور در عمل به وعده‌های خود پایبند است. زیرا یکی از اصلی‌ترین وعده‌های رئیس‌جمهور این بود که خدمت‌رسانی به مردم اولویت اصلی دولت سیزدهم خواهد بود. اگر هر مدیری خلاف این قضیه اقدام کند، با برخورد جدی دولت روبه‌رو شود می‌تواند یک پالس مثبت اجتماعی برای جامعه باشد. رئیس‌جمهور در گذشته اظهار کرده بود: «هیچ کدام از مدیران دولتی چک سفید دریافت نکرده‌اند که به صورت مستمر در دولت و دستگاه‌ها حضور داشته باشند».

هر چند موضوع گفته شده تمام گردیده است ولی دغدغه حل مسائل فرهنگیان نباید پایان بپذیرد. مسئله اصلی باید حل مشکل فرهنگیان باشد که ناراضیاتی آنها چند وقتی است که در عرصه رسانه‌ها انتشار داده می‌شود. بر همین اساس تشکیل کارگروه‌های تخصصی بررسی اعتراضات رتبه‌بندی در ادارات آموزش و پرورش سراسر کشور، رسیدگی به اعتراضات معلمان در این حوزه، ایجاد میزهای تکریم و پاسخگویی به رتبه‌بندی معلمان و اقدامات این چنینی می‌تواند بخشی از پروسه تکریم فرهنگیان و معلمین باشد. فرهاد کوچکزاده

▼ خبر ویژه

رکوردزنی بنزین در فروردین ماه

طبق اعلام شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران، میانگین مصرف روزانه بنزین موتور در سیزده روز ابتدایی سال ۱۴۰۲ (یکم تا سیزدهم فروردین ماه) ۱۱۳ میلیون و ۹۰۰ هزار لیتر بوده است که این مقدار در مقایسه با مدت مشابه پارسال ۵/۶ درصد رشد یافته است. در روز ۲۹ اسفندماه ۱۴۰۱ و آخرین روز سال ۱۴۰۱، بیش از ۱۴۴ میلیون لیتر بنزین در کشور مصرف شد که رکوردی بی‌سابقه در مقدار مصرف بنزین کل کشور به‌شمار می‌آید. طی ۱۰ روز پایانی منتهی به سال ۱۴۰۱ هم به‌طور میانگین ۱۲۱/۸ میلیون لیتر بنزین در کشور مصرف شد که این مقدار نسبت به مدت مشابه سال ۱۴۰۰ (تاریخ ۲۰ تا ۲۹ اسفندماه ۱۴۰۰) با ۱۰۶/۹ میلیون لیتر، ۱۳/۹ درصد افزایش نشان می‌دهد.

صلح به شرط دوری از ایران

به دنبال ابراز تمایل اعراب برای از سرگیری روابط با دولت سوریه، یک رسانه لبنانی با افشای بخشی از محور رایزنی‌های اخیر دستیار وزیر امور خارجه آمریکا در امور خاور نزدیک با مقامات لبنان، از شروط واشنگتن برای عدم مانع‌تراشی در مسیر بازگشت دمشق به اتحادیه عرب پرده برداشت. روزنامه‌ال‌اخبار لبنان در این باره اعلام کرد که باربارا لیو، دستیار وزیر امور خارجه آمریکا در امور خاور نزدیک در سفر ۲۴ مارس خود به بیروت در دیدار با مقامات لبنان به تغییر موضع اعراب در قبال روابط با سوریه پرداخته است. ال‌اخبار در این باره نوشت: «لیو درباره سوریه به لبنانی‌ها گفته است که واشنگتن بازگشت این کشور به اتحادیه عرب را و تو نمی‌کند اما شروطی برای تحقق این اتفاق دارد. طبق این گزارش، آمریکا دو شرط را در این باره مطرح کرده است؛ شرط نخست این است که تصمیم بازگشت به اتحادیه عرب ناشی از یک موضع مشترک عربی باشد که به موجب آن همه اعراب و نه برخی از آنها در نهایت سوریه را به اتحادیه عرب بازگردانند. ال‌اخبار همچنین گزارش داد شرط دوم نیز این است که این بازگشت رایگان و بدون هزینه نخواهد بود، بلکه باید بخشی از یک تفاهم باشد که در آن مشخص شود سوریه چه چیزی را می‌تواند در ازای بازگشت به اتحادیه عرب به عرب‌ها بدهد. علاوه بر این دو شرط، آمریکایی‌ها انتظار دارند دادن امتیاز لازم برای بازگشت سوریه، منجر به تضعیف روابط دمشق و تهران شود و واشنگتن توجه ویژه‌ای به این مسئله دارد.

ساطور سعودی در ماه رمضان

اطلاعاتی که سازمان اروپایی سعودی حقوق بشر به دست آورده، تأیید می‌کنند که عربستان اخیراً ده‌ها حکم اعدام را به‌ویژه در ماه مارس ۲۰۲۳ برای افراد زیر سن قانونی تصویب کرده است. این سازمان تأیید می‌کند که اعدام در ماه رمضان خطر علیه افراد مورد تهدید را افزایش می‌دهد. داده‌های این سازمان نشان می‌دهد که حداقل ۶۴ نفر در سطوح مختلف دعوی قضایی تهدید به اعدام شده‌اند. در حالی که خانواده‌های سعودی معتقد بودند که خطر اجرای احکام در ماه رمضان منتفی است اما حکم اخیر نگرانی‌هایی را ایجاد کرده به ویژه که عربستان از قبل خانواده‌ها را مطلع نمی‌کند و به آنها حق خداحافظی نمی‌دهد. این سازمان اروپایی-سعودی اجرای غیرمنتظره احکام اعدام را در ماه رمضان نشان از گستردگی تشدید خونریزی در سال‌های اخیر در عربستان می‌داند و همچنین نشان‌دهنده این امر است که سلمان و پسرش همه محدودیت‌ها، ارزش‌ها و حتی وعده‌هایی که داده‌اند را زیر پا گذاشته‌اند و در عربستان تمایل شدید به ادامه کشتار، از جمله کشتار خردسالان و بازداشتی‌های عقیدتی و احکام تعزیری وجود دارد.

عبرت چین از جنگ اوکراین

نشریه آمریکایی نیویورک‌تایمز با بررسی ۱۰۰ مقاله تحقیقی نوشت: «چین با دیده‌بانی جنگ روسیه و اوکراین به‌دنبال درس‌آموزی برای افزایش توان دفاعی خود برای جنگ‌های احتمالی است. هزاران مایل دورتر از شهرهایی که روسیه در اوکراین بمباران می‌کند، چین در حال مطالعه جنگ است. در یک مبارزه غیرمستقیم بین دو ابرقدرت در سوی دیگر جهان، پکن منبعی از درس‌های ارزشمند درباره سلاح‌ها، قدرت سربازان، اطلاعات و بازدارندگی می‌بیند که می‌تواند به این کشور کمک کند تا برای جنگ‌های احتمالی خودش آماده شود.» «کریس باکلی» در گزارش اول آوریل برای نیویورک‌تایمز نوشت: «به‌ویژه، تحلیلگران نظامی چین، مبارزه برای نوآوری‌ها و تاکتیک‌هایی را که می‌تواند به درگیری احتمالی بر سر تایوان کمک کند موشکافی کرده‌اند. چینی‌ها می‌گویند که جنگ یک «آزمونگاه» است که به چین فرصت می‌دهد تا از موفقیت‌ها و شکست‌های هر دو طرف درس بگیرد.

◀ **شوک عربی به بازار نفت/ اوپک‌پلاس اعلام کرد روزانه ۱/۱۶ میلیون بشکه کاهش تولید خواهد داشت.** خبری که قیمت شاخص‌های بازار نفت که در کمترین حد ۱۵ ماه اخیر بودند را بالا کشید، به‌گونه‌ای که وست‌تگزاس و برنت هر دو وارد کانال ۸۰ دلار شدند. عبدالعزیز بن سلمان وزیر انرژی عربستان سعودی گفته این تصمیم اوپک‌پلاس با هدف «ثبات بازار» صورت گرفته است. رهبران اوپک‌پلاس پیش از این اعلام کرده بودند نفت ۱۰۰ دلاری را هدف‌گذاری کرده‌اند، رقمی که با توجه به انتظار صعود تقاضای پکن در پایان سال ۲۰۲۳، عدد عجیبی به‌نظر نمی‌رسد. باید دید آمریکا که تا پیش از این با تزریق ذخایر استراتژیک آمریکا سعی در کنترل قیمت‌ها داشت و انتقادات زیادی به دولت مستقر در کاخ سفید معطوف کرد، بار دیگر از این ابزار استفاده خواهد کرد، یا نه؟

◀ **بحران‌زایی برای خروج از بحران/ فواد ایزدی، عضو هیئت علمی گروه مطالعات آمریکا، دانشگاه تهران در توییتری نوشت:** «نتانیاهو تنها راه برون‌رفت از فروپاشی داخلی را ایجاد جنگی در خارج از مرزهای فلسطین اشغالی می‌داند. هدف حملات رژیم صهیونیستی علیه سوریه در هفته گذشته همین است. ایران با پاسخ به این حملات در درون سرزمین‌های اشغالی، ضمن گرفتن انتقام، به نتانیاهو اجازه نخواهد داد به هدف خود برسد.»

◀ **خرزرو خان بود؟! / محمد ایمانی در کانال شخصی‌اش نوشت:** «آقای روحانی در دیدار برخی مدیران دولت سابق گفته تورم تکرریمی در دو سال و نیم دولت من اتفاق افتاد... تا اسم عراقچی آمد، قیمت دلار ۲ هزار تومان کم شد و لابد اگر ظریف می‌رفت ۵ هزار تومان کم می‌شد. لابد کسی هم که خسارت‌های فراوان اقتصادی را به کشور زد و دولت را با تورم ۶۰ درصد و افزایش ۸۰۰ درصدی نرخ ارز تحویل داد، خرزرو خان بود!»

◀ **کانادا قتلگاه زنان/ آمارها حاکی از آن است که در هر ۴۸ ساعت یک زن یا دختر در کانادا کشته می‌شود.** موارد قتل زنان و دختران، که به عنوان زنان‌کشی شناخته می‌شوند، به سرعت در سراسر کانادا در حال افزایش است. براساس یک گزارش، بیش از ۸۰۰ زن و دختر از سال ۲۰۱۸ در کانادا کشته شده‌اند.

◀ **بزنی می‌خوری/ شبکه صهیونیستی کان در گزارش گفت:** «این معادله جدیدی است که ایرانی‌ها در سوریه و در مقابل آمریکا برقرار کرده‌اند، پاسخ در برابر پاسخ. ایرانی‌ها شوخی ندارند؛ بزنی، می‌زنند!»

◀ **دیدار همسایه‌ها در سرزمین اژدها/ روزنامه سعودی الشرق الاوسط اعلام کرد که وزرای خارجه ایران و عربستان پنجشنبه در پکن باهم دیدار می‌کنند.**